

Projektowany Barlinecko-Gorzowski Park Krajobrazowy, którego dokumentację opracował zespół autorski pod kierunkiem doc. dra L. Agapowa, obejmuje tereny o wysokich walorach przyrodniczych w obrębie Pojezierza Myśliborsko-Barlineckiego. Proponowana powierzchnia parku wynosi 20 280 ha, zaś strefy ochronnej — 22 358 ha. Projektuje się utworzenie 10 rezerwatów przyrody (na terenie parku istnieje tylko 1 rezerwat — „Wilanów”).

Koreferat do rozpatrywanej dokumentacji przedstawił mgr K. Kamiński, wyrażając m. in. wątpliwość co do możliwości uznania jej za podstawę utworzenia tego parku, bez odpowiedniego uzupełnienia.

Po dyskusji i wysłuchaniu opinii koreferenta, Komisja, nie negując celowości utworzenia Barlinecko-Gorzowskiego PK, zaleciła uzupełnienie dokumentacji bardziej szczegółowym wyjaśnieniem tego zamierzenia, ustosunkowaniem się do zarysowujących się zagrożeń oraz sytuacji konfliktowych w obrębie parku, omówieniem zasad gospodarki rolnej, leśnej i zagadnień turystycznych oraz uzasadnieniem zasięgu strefy ochronnej.

Witold Kucharski

Z PARKÓW NARODOWYCH

O stanowiskach sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* w Tatrzańskim Parku Narodowym

Sosna zwyczajna nie jest w Tatrach gatunkiem częstym. Zajmuje słoneczne, często bardzo strome i skaliste stanowiska, gdzie ma szansę wygrać w konkurencji z bardziej ekspansywnym świerkiem. Wobec tego nigdy nie mogła mieć większego znaczenia gospodarczego. Jest jednak ważnym składnikiem krajobrazu, a dzięki silnemu systemowi korzeniowemu skutecznie opiera się huraganowym wiatrom halnym, stanowiąc naturalną barierę ochronną. Najważniejszy jest jednak jej reliktowy charakter, który od dawna budził zainteresowanie wśród przyrodników. Podjęto dokładną inwentaryzację stanowisk w 1967 r. (Łysek 1974) i jej uzupełnienie w 1986 r. (Holeksa, Skawiński 1987). Opisano dotąd 36 stanowisk sosny reliktovej oraz 8 stanowisk sosny niewiadomego pochodzenia w Tatrach Polskich.

W 1990 r. stwierdzono występowanie sosny na dwóch nie publikowanych stanowiskach:

1. Klinowa Czuba — Huciańskie Banie. Jeden okaz o pierśnicy 60 cm rośnie na wschodnim krańcu skałek, tuż nad otworami starych sztolni, w sąsiedztwie dużo młodszych świerków. Podrostu ani nalotu nie znaleziono. Poniżej, wśród jednowlekowego drzewostanu świerkowego z domie-

szką jodły i modrzewia, rośnie 8 sosen, o pierśnicach od 37 do 57 cm, prawdopodobnie sadzonych.

2. Krokiew. Na skalce po orograficznie lewej stronie Szerokiego Żlebu, naprzeciw klasztoru braci Albertynów, rośnie 1 sosna, o pierśnicy 65 cm, w dobrej kondycji, pośród marniejących świerków. Uwagę zwracają licznie występujące w pobliżu uschnięte pnie jałowca. Brak nalotu i podrostu. Wyżej, wśród około trzydziestoletniej monokultury świerkowej, rosną 3 sosny, o pierśnicach 32, 23 i 19 cm, zrosnięte u nasady pni, również prawdopodobnie sadzone i o słabej kondycji.

Obie z wymienionych sosen pod względem morfologicznym odpowiadają kryteriom wyznaczonym dla reliktovej sosny tatrzańskiej (Zajączkowski 1936) i prawdopodobnie nie są jeszcze ostatnimi z nieopisanych przedstawicieli tej cennej rasy.

Tomasz Zwijacz-Kozłca

WAŻNIEJSZE PIŚMIENNICTWO

Holeksa J., Skawiński P. 1987. *Stanowiska sosny zwyczajnej Pinus sylvestris w Tatrzańskim Parku Narodowym*. Chrońmy Przyr. Ojcz. 43 (3): 58—61.

Łysek S. 1974. *Sosna Pinus silvestris L.* Studia Ośr. Dok. Fizjoqr. 3: 87—110.

Zajączkowski M. 1936. *O południowej granicy zasięgu sosny pospolitej w Polsce i o występowaniu reliktovej sosny w Karpatach Polskich*. Prace Rolno-Leśne PAU 20, Kraków.

Z NASZYCH REZERWATÓW

Zmiany w składzie florystycznym rezerwatu „Torfowisko Spytkowo” koło Giżycka

W odległości 6 km na północny wschód od Giżycka wśród gruntów wsi Spytkowo znajduje się nieduży rezerwat florystyczny, chroniący reliktową wierzbę lapońską *Salix lapponum*. Rezerwat utworzony został w 1958 r., obejmował początkowo 2,10 ha torfowiska brzożowego i zarastającego jeziorka, w następnych latach w związku z ekspansją wierzb lapońskiej przesunęło nieznacznie granicę rezerwatu powiększając powierzchnię do 3,0 ha.

Wierzba lapońska, będąca reliktem borealnym, aktualnie w Polsce znana jest jedynie ze stanowisk położonych na Pojezierzach Mazurskim,